

Üldine teave - Malta

SISUKORD

- 1 Kuidas koostatakse surma puhuks tehtud korraldus (testament, ühine testament, pärimisleping) vara üleminekuks?
- 2 Kas korraldus tuleb registreerida? Kui jah, siis kuidas?
- 3 Kas surma puhuks tehtavatele korraldustele esineb muid piiranguid (nt pärandi sundosa)?
- 4 Kui surma puhuks ei ole korraldust tehtud, kes pärib siis ja kui palju?
- 5 Milline ametiasutus on pädev:
 - 5.1 pärimisasjades?
 - 5.2 võtma vastu pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?
 - 5.3 võtma vastu annaku vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?
 - 5.4 võtma vastu pärandi sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?
- 6 Lühikirjeldus siseriikliku õiguse kohase pärimismenetluse, sealhulgas pärandvara likvideerimise ja pärandvara jagamise kohta (sealhulgas teave selle kohta, kas kohus või muu ametiasutus algatab pärimismenetluse ametiülesande korras).
- 7 Kuidas ja millal saab isikust pärija või annakusaaja?
- 8 Kas pärija pärib ka surnu võlad? Kui jah, siis millistel tingimustel?
- 9 Milliseid dokumente ja/või millist teavet üldjuhul nõutakse kinnisvara registreerimiseks?
 - 9.1 Kas pärandi hooldaja määramine on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik, milliseid samme tuleb selleks astuda?
 - 9.2 Kellel on õigus surma puhuks tehtud korraldus täide viia ja/või pärandit hooldada?
 - 9.3 Millised on pärandi hooldaja volitused?
- 10 Millised dokumendid antakse üldjuhul välja siseriikliku õiguse kohaselt pärimismenetluse jooksul või selle lõpus, tõendades pärandisaajate staatust ja õigusi? Kas neil on konkreetne tõendusjõud?

Käesolev teabeleht on koostatud koostöös Euroopa Liidu Notariaatide Nõukoguga.

1 Kuidas koostatakse surma puhuks tehtud korraldus (testament, ühine testament, pärimisleping) vara üleminekuks?

Isiku omandit saab pärast tema surma käsutada kolmel viisil: a) testamendi alusel – testament võib olla abikaasade ühine testament (*unica carta*) – või b) testaatori või notari poolt kohtu kätte hoiule antud salajase testamendi alusel või testamendi puudumise korral c) jagatakse omand seaduse alusel (seadusjärgne pärimine).

Testamendiga võidakse käsutada kogu omandit või osa sellest. Mis tahes vara, mis ei ole testamendiga hõlmatud, jagatakse seaduse alusel. Testamendiga võidakse vara pärandada üldõigusjärgluse põhimõtte alusel, mille kohaselt pärandab testaator kogu oma vara ühele või mitmele isikule (pärijale), ning erioigusjärgluse põhimõtte alusel, mille kohaselt jäetakse vara annakusaajatele.

2 Kas korraldus tuleb registreerida? Kui jah, siis kuidas?

Viieteistkümne päeva jooksul alates testamendi kuupäevast koostab notar testamenditeatise ja registreerib selle avaliku registri direktori juures. Salajase testamendi võib testaator viia hagita asju menetleva kohtu kohtuniku või magistraadi kätte: sellise testamendi võib viia isiklikult ka notari kätte, kes peab nelja tööpäeva jooksul alates dokumendi kättesaamisest andma selle hoiule hagita asju menetleva kohtu kohtusekretärile.

3 Kas surma puhuks tehtavatele korraldustele esineb muid piiranguid (nt pärandi sundosa)?

Tsiviilseadustikus viidatakse sundosa saamise õigusele. See on seadusest tulenev nõudeõigus, mille kohaselt on pärandaja alanejatel sugulastel ja pärandaja üleelanud abikaasal õigus saada pärandi arvelt rahalist hüvitist. Tsiviilseadustiku artikli 616 kohaselt on sundosa õigus saada kõigil lastel – nii abielu kestel eostatud ja sündinud lastel, väljaspool abielu eostatud ja sündinud lastel kui ka lapsendatud lastel. Sundosa moodustab ühe kolmandiku pärandvara väärtusest, kui lapsi ei ole rohkem kui neli. Viie ja enama lapse puhul moodustab sundosa poole pärandvara väärtusest.

4 Kui surma puhuks ei ole korraldust tehtud, kes pärib siis ja kui palju?

Kui isik ei jätnud testamenti, kui testament on kehtetu, kui pärijad ei soovi või ei saa pärida või kui pärijate suhtes ei kohaldata juurdekasvuõigust, siis toimub pärimine seaduse järgi.

Sellistes olukordades läheb pärand seaduse alusel alanejatele sugulastele, ülenejatele sugulastele, külgjoones sugulastele, lahkunu abikaasale ja Malta valitsusele. Pärimisel lähtutakse sugulusastmetest, mis määratakse kindlaks põlvkondade arvu alusel. Kui lahkunud ei ole ühtegi üleelanud pärimisõigusega isikut, pärib tema vara Malta valitsus.

Seadusjärgse pärimise korral ei saa pärijaks olla mis tahes isik, kes takistas lahkunud testamenti teha, kasutades selleks pettust või sundi ja keda peetakse sellest tulenevalt pärimiskõlbmatuks isikuks.

5 Milline ametiasutus on pädev:

5.1 pärimisasjades?

Malta kohtutel on pärimisõigusega seotud vaidluste lahendamisel üldine pädevus. Pärandi jaotamise kohtul on eripädevus teatavatel konkreetsetel juhtudel, kui pärijad ei jõua pärandvara jagamises kokkuleppele.

Kui pärimisõigusega seoses ei teki lahkarvamusi või vaidlusi, tegelevad pärimisasjadega üldjuhul notarid ja advokaadid.

Ka mis tahes huvitatud isik võib pöörduda hagita asju menetleva kohtu poole eesmärgiga saada tema pärimisõigust kinnitav kohtumäärus.

5.2 võtma vastu pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Kohtusekretär ja notarid.

5.3 võtma vastu annaku vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Kohtusekretär ja notarid.

5.4 võtma vastu pärandi sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Kohtusekretär ja notarid.

6 Lühikirjeldus siseriikliku õiguse kohase pärimismenetluse, sealhulgas pärandvara likvideerimise ja pärandvara jagamise kohta (sealhulgas teave selle kohta, kas kohus või muu ametiasutus algatab pärimismenetluse ametiülesande korras).

Pärimismenetlust alustatakse sellega, et huvitatud isik pöördub notari või advokaadi poole, kes teeb päringu nii avalikus registris (avaliku testamendi kohta) kui ka kohturegistris (salajase testamendi kohta). Pärast seda loetakse pärand avanenuks: notar või advokaat teeb kindlaks pärijate ja annakusaajate isikud (nende olemasolu korral) ning teavitab neid päringu tulemustest. Seejärel jagatakse pärandvara testaatori testamendi kohaselt. Kui lahkunu ei jätnud testamenti, jagatakse pärandvara seaduse järgi.

Nii vallas- kui ka kinnisvara võib müüa, kui kõik pärijad on sellega nõus, ning saadud tulu jagatakse pärijate vahel vastavalt testamendiga nendele jäetud pärandiosale.

Vaidluse korral, näiteks seoses testamendi ehtsuse või pärandvara jagamisega, võib vaidlusküsimuse tõstatanud pärija anda asja arutamiseks tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile või pärandi jaotamise kohtule.

7 Kuidas ja millal saab isikust pärija või annakusaaja?

Päränd avaneb isiku surma ajal või kuupäeval, mil muutub lõplikuks (*res judicata*) kohtuotsus, mille kohaselt tuleb pärandaja surnuks tunnistada tema pikaajase teadmata kadumise tõttu.

Ükski isik ei ole kohustatud talle jäetud pärandit vastu võtma. Pärandi vastuvõtmiseks võib isik teha kas otsese või kaudse avalduse. Avaldus on kaudne siis, kui pärija tegude põhjal võib järeldada, et ta kavatseb pärandi vastu võtta. Otsese avalduse korral nõustub isik pärija staatusega kas notariaalse või eraõigusliku kirjaliku dokumendiga. Pärandist loobumist seevastu eeldada ei saa.

Annakuga seoses on annakusaajal alates testaatori surma kuupäevast õigus nõuda, et pärija annaks annakuna jäetud asja valduse talle üle.

8 Kas pärija pärib ka surnu võlad? Kui jah, siis millistel tingimustel?

Jah, pärijad vastutavad lahkunu võlgade eest testaatori poolt kindlaks määratud osas ja viisil. Kui isik sureb testamenti jätmata või kui ta ei näe ette võlgade jaotust, maksavad pärijad võlad proportsionaalselt oma vastava pärandiosaga. Iga pärija vastutab isiklikult pärandvara osaks olevate võlgade eest.

Kui mis tahes pärijale kuulub vara, millele on võla tagatiseks seatud hüpoteek, vastutab ta seoses sellise varaga kogu võla eest. Kui üks pärija on tulenevalt hüpoteegist maksnud summa, mis on suurem tema osast ühises võlas, on tal õigus saada teistelt pärijatelt hüvitist maksimaalselt nende osa ulatuses.

9 Milliseid dokumente ja/või millist teavet üldjuhul nõutakse kinnisvara registreerimiseks?

Pärimisseadusega ei panda pärijatele kohustust registreerida pärimise teel saadud kinnisvara. Kuid dokumentide ja tehingute pealt makstavat riigilõivu käsitleva seaduse (*Duty on Documents and Transfers Act*) kohaselt peavad kinnisvara pärinud isikud registreerima avalikus registris pärimisdeklaratsiooni (*causa mortis declaration*). See deklaratsioon sisaldab põhiliselt järgmist teavet: kuupäev, pärandaja ja pärija/annakusaaja isikuandmed, surma kuupäev ja koht, pärandvara kirjeldus, omandiõiguse ülemineku aluseks olev dokument, kinnisvara väärtus, deklaratsiooni koostamise koht ning deklareerija ja notari allkirjad.

9.1 Kas pärandi hooldaja määramine on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik? Kui see on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik, milliseid samme tuleb selleks astuda?

Pärandi hooldaja määramine ei ole kohustuslik.

9.2 Kellel on õigus surma puhuks tehtud korraldus täide viia ja/või pärandit hooldada?

Pärijal või testamenditajal.

9.3 Millised on pärandi hooldaja volitused?

Pärandi hooldaja või testamenditaja koostab pärandvara nimekirja. Ta kasutab ja edendab talle pärandiga seoses antud õigusi, vastates pärandiga seoses esitatud mis tahes kohtulikele nõuetele, haldab pärandvara hulka kuuluvaid või vallas- või kinnisvara müügist saadud mis tahes rahalisi vahendeid – olles seejuures hõlmatud hoiustamiskohustusega – ning annab aru asjaomastele isikutele.

10 Millised dokumendid antakse üldjuhul välja siseriikliku õiguse kohaselt pärimismenetluse jooksul või selle lõpus, tõendades pärandisaajate staatust ja õigusi? Kas neil on konkreetne tõendusjõud?

Üldiselt ei väljastata dokumente, millega tõendada soodustatud isiku staatust ja õigusi, sest pärimisõigus tekib surma korral automaatselt. Huvitatud isik võib siiski pöörduda hagita asju menetleva kohtu poole eesmärgiga saada tema pärimisõigust kinnitav kohtumäärus

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.